

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Băndăna”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală” (Dej), „Béřzovia”, „Bihoreană”, „Bistrițiană”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstrare”, (Mercurza), „Cassa de păstrare” (reuniune), (Săliște), „Câmpiană”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Codreana”, „Comuna”, „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Doina”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geogeană”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Iulia”, „Jiana”, „Lipovana”, „Luceafărul”, „Lugoșana”, „Mercur”, „Mielul”, „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Poporul”, „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoșana”, „Reuniunea de împrumut și păstrare”, (Iva-mare), „Răureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercășana”, „Silvania”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavăana”, „Tibleşana”, „Timișana”, „Tovrășia agricolă”, (Sebeșul-săsesc), „Ulpiana”, „Vatra”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărăndeană”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

La Anul-Nou.

Cu numărul de față „Revista Economică” intră în anul al XI-lea al existenței sale.

Credem că este de prisos a insistă din incidentul acesta mai amănunțit asupra meritelor, ce Revista noastră și-a câștigat în sinul organizației noastre financiare-economice, precum și asupra rolului important, ce i-a revenit organului nostru în lucrarea de înaintare și consolidare săvârșită de institutele noastre de bani în ultimul deceniu. Acestea sunt deobște cunoscute, recunoscute și apreciate de toți factorii chemați.

Timp de un deceniu încheiat, organul nostru, deși avizat aproape tot timpul dela înființarea sa și până astăzi la un număr foarte restrâns de colaboratori stabili, pe lângă că a servit cu credință și devotament interesele multiple și trebuințele practice ale institutelor noastre de bani, nu a încetat a fi totodată și un zelos propovăduitor al principiilor sănătoase economice în sinul poporului nostru. Dacă astăzi publicul nostru nu mai are față de chestiunile economice-financiare oroarea, ce o avea până în trecutul nu tocmai îndepărtat, ci din contră manifestează față de ele interes din ce în ce tot mai mare, meritul, credem, că este în bună parte și al Revistei noastre, care prin publicațiile sale de interes general eco-

conomic, a știut să-i stârnească și nutrească interesul pentru chestiunile acestea, astăzi atât de importante și cu rol atât de hotărâtor în viața popoarelor.

Conștii, că munca noastră de 10 ani, pe terenul la noi atât de puțin umblat al literaturii economice-financiare n'a fost o muncă zădarnică și că rezultatele pozitive realizate în urma ei justifică pe deplin dreptul de existență al acestui organ — vom continua și în viitor, pe căile și cu mijloacele ce ni-le indică trecutul, a conlucra alături cu ceilalți factori chemați, la desăvârșirea organizației noastre economice-financiare și la promovarea intereselor generale economice ale poporului nostru.

Pentru a o putea însă face aceasta în viitor în condițiuni și mai multămitoare, decât în trecut, avem indispensabilă trebuință de sprijinul intelectual al cercurilor, cari stau în centrele vieții noastre economice și financiare.

Acestora le adresăm deci rugarea, ca cel puțin în viitor să nu ne mai lipsească de valorosul lor sprijin, fără de care un organ ca „Rev. Econ.” nu poate exista și prospera.

Sperăm că apelul nostru de acum, nu va avea soarta apelurilor noastre similare din trecut și în această speranță intrăm în noul an.

La sate!

Multe sunt lipsurile și defectele în organizația noastră economică. Trebuie mai întâi, să le relevăm cu toată sinceritatea, pentru că astfel, având indicațiile la statorirea unei diagnoze sigure, ne va fi mai ușor să aflăm leacul pentru suprimarea defectelor.

Unul din defectele cele multe e și spiritul neîncrezător, necomercial, trândav, ce ne stăpânește. Parcă fatalismul popoarelor orientale ne împăinește vederea, ne întunecă mintea, oprindu-ne dela orice avânt spre mai bine. Ne deprindem cu puținul, cu sărăcia, moștenită dela părinți, moși și strămoși. Și nu vrem odată cu capul să cercăm mijloacele, ce ni-le oferă viața modernă, pentru a ne urzi alte condiții de existență.

Astăzi comerțul și industria română abia sunt în fașe. Ba și atâta zic prea mult. Satele noastre, îndeosebi dela Murăș în sus, sunt năpădite de meseriași și negustori străini. De cum se ivește mugurul de iarbă și până toamna târziu, țaranul nostru asudă pe ogoare și pe câmpuri. Dar opinca, șerparul, căciula și pălăria și-le cumpără dela străini. Plugul și grapa deasemenea. Carul i-l direg străinii. Coasa, sapa, secerea, furcoiul — le cumpără tot dela străini. Abia mămăliga și-o face acasă, dar sarea pentru mămăligă tot dela străini o are. Oala, ceaunul și căldarea, bli-dele și lingurile, mesele și scaunele, petrolul și lumina, lampa și felinarul — pe aceeaș urmă. Putem continua cât ne place. Ne isbim de acelaș adevăr trist: mult cântata agricultură a țaranului nostru se face în parte covârșitoare, pentru buzunare străine. Și e fatal să fie așa, cât timp nu cugetăm serios, nu ne opintim din răspuțeri la formarea unei clase mijlocii destoinice, din sinul nostru.

Dar atâta n'ar fi destul. Mântuirea nu ne-ar fi completă, dacă am avea păpucari buni, tâmplari harnici, fierari iscusiți, negustori isteți, „ieșiți tot din opincă“. Ci trebuie să fie și sprijiniți de toți bunii Români.

Mulțimea „jupânilor“ și imbogățirea lor în mijlocul nostru este un mare rău. Dar ar fi greșit să atacăm simptomul, cât timp la rădăcină e sminteală. Cauza trebuie suprimată, efectul va încetă de sine.

Iar rădăcina suntem noi. Cauza e slaba noastră organizare economică. Trândăvia noastră. Imbrățșarea greșită a carierelor. Ignoranța țaranului și răutatea noastră a tuturor. Că pantalonarii noștri, dacă miroasă un pic de domnie, anevoie vreau să știe de comerciant român, de meseriaș român. Sunt familii de avocați, de medici, de proprietari, cari ghetele și-le cumpără din Pesta și Viena, că vezi Doamne — sunt mai extra. Hainele le plătesc pipărat la firme „renumite“ străine, că vezi Doamne — sunt mai elegante și după modă. Nu mai vorbesc de cocoane, căci batjocura ne-ar fi completă. De pe vre-

muri îmi aduc aminte, cum în Blaj, în Teiuș, în Sibiu, Brașov, Făgăraș și prin alte locuri nenumărate, țărani, studenți, teologi, pantalonari și opincari, umpleau prăvăliile străine, în timp ce ale noastre tângeau goale, când cultura economică sănătoasă ar fi dictat să se întâmple tocmai contrarul. În fine, firmele noastre ne-ar putea oferi lămuriri interesante cu privire la mușteriii lor români. Excepții laudabile vor fi, dar noi socotim numai regula.

Pentru ameliorarea situației, pentru a scăpa din cercul vicios, experiența indică număratoase mijloace, din cari cele mai des preconizate sunt:

1. răspândirea cunoștințelor economice în clasa cărturarilor noștri.

2. o întinsă și energică propagandă pentru deșteptarea poporului la activitate economică mai înaintată, mai conștie.

3. părinții cari își dau copiii la școală, să-i dea ulterior la meserii și negoț.

Înșiși meseriașii și negustorii își greșesc cariera când ravnesc tot la orașe, cocotându-se să-și înceapă activitatea în stil mare. Uită, că pentru așa ceva trebuie capital din abundență și că vor întimpină concurență sdravănă. Interesele noastre economice le strigă: *La sate!*

Aici e terenul adevărat, unde trebuie să-și îndrepte privirile, unde să-și pună puterile. Nu e nevoie de capital mare, căci acesta se mărește spontan, prin trecere de câțiva ani de înțelepțească negustorie. Trebuie să lucreze ca Evreii, cari se vâresc până în cătunele cele mai dosite. Exemple nu lipsesc. „Frăția Românească“ din Iași (I, 63) amintește cazul lui Guttman. Acesta și-a început viața de muncă prin a cără mărfuri din gara Târgul-Frumos în târg, cu târboanța (roaba). Azi așa, mâne așa, ajunsese hamalul la un capital modest. Apoi și-a cumpărat căruță cu un cal, mai târziu cu doi. După trecere de 23 ani arândă, împreună cu Mochi Fischer și alții — aproape întreaga Moldovă.

Desigur, nu sunt de recomandat mijloacele drastice și abusive, de cari se folosesc Evreii. Dar în orice caz, dela mic ajungem la mare.

Cazuri tipice cunosc și eu. Cunosc de bună seamă, și cetitorii.

Jupânul Duvăd s'a pripășit pe aici cu sdrențe. Oamenii nu-l tolerau în case, de frica necurăteniei. Jupânul își desfăcea marfa pe marginea drumului. Mai apoi a ajuns în șura unui creștin. Vindea lemnușe cu un creițar, săpunuri cu doi creițari, pipe cu trei creițari, mărgele cu patru creițari. Din șură a ajuns în o bujduță de casă închiriată. După lemnușe, pipe și mărgele mai aduse altă marfă, trebuitoare Românului: vase smălțuite, năfrâmi înflorilate, sape, coase. Apoi trecu la sare și tăbac, pentru a le încoronă toate cu licența de crișmă.

Astăzi dispune într'un sat de un birt și de casă. În alt sat, de o grădină cu pomi, cât o livadă, de alt birt și de altă casă cu multe încăperi. Lângă

drumul mare, la întâlnirea alor trei hotare, are alt birt, aşezăminte boiereşti şi grădină ca un parc. Aici îşi are reşedinţa statornică, de unde poate domina situaţia peste şapte sate. Nu i-e frică de lupi, nici de ţopi, cum îi eră frică stăpânirii în vre-o două rânduri. Jupânul dispune de armă mai înfricoşată decât a gendarmeriei, dispune de rachiul, căruia supuşi i-se dau toţi ţopii şi mocanii, cu straite cu tot. De vre-o treizeci de ani de când e aici, nu i-a strămbat nimeni nici un fir de păr, pe când mulţi ţopi s'au tocat în cap, eşind târbăciţi din crâşma lui. Multe lemne uscate şi mândre i-au descărcat în curte ciorecarii. Multe poame gustoase şi „bucate“ (cereale) de preţ i-au cărat în pivniţe şi în hambare, cei cuprinşi de dragostea învăpăiată a vinarsului şi rozolei.

Cazuri si-nilare ne oferă Izidor, Samuel şi toţi cum îi mai chiamă.

Ei bine, cine poartă vina dacă de aceştia se îmbogăţesc şi trăiesc ca în sânul lui Avram.

Evident, că ei înşişi nu. Țopii şi ciorecarii iarăş nu. Jupânul Duvăd, Izidor, Samuel şi consoţii sunt oameni de afaceri şi încasează preţul cuminenţei lor. Că ei nu au râvnit la oraşe mari, să-şi deschidă prăvălii strălucitoare, cu vitrine luminate feeric, cum râvnesc ai noştri, dacă apucă la negustorie. Erau săraci, abia având o coaje de pâne şi usturoiu, necum să dispună de capitaluri. Îşi recunoşteau sărăcia şi de aceea au apucat la sate, unde poţi desface şi negoţ, de un creiţar.

Țopii şi ciorecarii iarăş nu-s de vină. Că ei, dacă le trebuie chibrituri de un creiţar, nu pot alerga 10—15 kilometri, până la oraş, unde ar află vr'un negustor român. Dacă le trebuie o pipă, nişte sare, iarăş nu pot face aceiaş cale. Iar la ei în sat nu se află nici un ţaran să vândă lucruri de aceste — decât jupânul. Nici copiii nu şi-i poartă la şcoli, să-i facă negustori, ci să-i facă popi şi dascăli, adecă *domni*, după părerea lor.

Astfel ajungem de unde am plecat şi de unde nu-i scăpare decât prin inteligenţă şi altă activitate economică.

Gavr. Todică.

Băncile ca promovătoare ale producţiunii noastre generale economice.

Pretutindeni, în toate ţările şi la toate popoarele, este vădită tendinţa de a promova şi spori producţiunea naţională, din care derivă progresul, bunăstarea şi fericirea indivizilor şi a obşteii.

Odinioară, ori încotro te întorceai la sate, găseai grădini pline de buruieni, în câmp locuri părăjinite, rozoare sterpe, întinderi mari de locuri mărăcinoase, adesea bălţi pline de miasme.

În agricultură, rolul principal îl avea plugul şi grapa de lemn.

De maşini şi unelte agricole perfecţionate nu putea fi nici vorbă. Astfel, cu toată puterea sa productivă şi nesecătuită încă, pământul nu putea pro-

duce belşugul ce astăzi îl varsă, pe lângă lucrări săvârşite în condiţii mai avantajoase.

Întocmai, ca şi în agricultura proprie, se procedea odinioară şi se procedează încă şi în direcţia culturai animalelor. Majoritatea acestora constă din soiuri de animale pipernicite, vaci rele de lapte, vite slabe de jug şi preste tot animale fără preţ la vânzare.

De îmbunătăţirea în mod sistematic a raselor de animale abia se interesă cineva; cu atât mai puţin lumea îşi chinuia capul cu probleme referitoare la aclimatizarea unor rase de animale mai rentabile şi de introducerea unor rami noi, ca s. e. cultura vermilor de mătasă şi a albinelor.

Totaşa de negligaţi erau şi mai sunt încă şi alţi rami economici ca s. e.: cultura pomilor şi a legumilor.

Alţi rami sunt deadreptul în decadenţă ca s. e. cultura viilor, odinioară în floare, iar acum pustiite de filoxeră şi peronosporă, cum şi cultura cânepii şi inului, care an de an se imputinează, dându-se loc folosinţei bumbacului, adus din alte ţări şi agonisit cu preţuri considerabile, în defavorul situaţiei noastre economice.

*

Aproape aceiaş situaţie domneşte la noi şi pe terenul industriei de casă, al meseriilor, industriei şi comerţului.

Industria de casă, indeosebi industria textilă sunt în decadenţă, meseriile şi comerţul abia se ivesc în mod sfios, industriile îşi aşteaptă vremea naşterii.

În astfel de împrejurări la noi, la Români, atât producţiunea generală, cât şi a ţărânilor în special se găseşte într'o situaţie nefavorabilă, care trebuie să inspire mari îngrijorări tuturor Românilor binesimţitori şi cu dor de înaintarea şi întărirea fraţilor lor.

Situaţia descrisă în şirele precedente este, o spunem cu regret, o situaţie nepriincioasă progresului poporului nostru, dar adevărată. Este indeosebi nepriincioasă dezvoltării producţiunii noastre economice.

Tocmai de aceea se impune de urgenţă o lucrare temeinică şi sistematică pentru înlăturarea piedecilor multe şi mari cari stau în calea dezvoltării producţiunii noastre economice, dela care depinde progresul nostru pe toate celelalte terene ale vieţii noastre ca popor: pe terenul cultural, social, etc.

Cine şi cum să pornească acţiunea cea mare în interesul sporirii continue a producţiunii noastre?

Lucru de sine înţeles că acţiunea aceasta trebuie pornită de sus, din partea factorilor hotărâtori în viaţa statului, în primul loc de către guvernul şi corpurile legiuitoare ale ţării. Ce e drept aceşti factori lucrează în foarte multe direcţiuni pentru sporirea capacităţii de producţiune a tuturor păturilor societăţii şi a tuturor popoarelor din ţară.

Arătasem şi noi în 3 numere dela finea anului trecut instituţiunile agricole de stat ale Ungariei. Sunt o serie întregă de astfel de instituţiuni folositoare, puse în interesul dezvoltării agriculturii, fără să ne mai oprim de astădată la instituţiuni economice de altă natură, cum sunt cele înfiinţate în scopul dezvoltării meseriilor, industriei, comerţului, a chestiunilor financiare etc.

Toate aceste instituţiuni promovează, fără îndoială, sporirea producţiunii şi bunăstării tuturor popoarelor din ţară. Beneficiăm şi noi Români de ele. Totuş ceace ne revine nouă, în proporţie cu jertfele ce aducem noi pentru stat, este de tot prea puţin.

Deci şi pe terenul economic, ca şi pe cel cultural, social, etc. trebuie înşi-ne să ne organizăm cât

mai bine și mai ales în scopul sporirii puterii de producție a țaranului nostru, care este singura pătură adevărat productivă a poporului nostru.

Spre acest scop se impun înainte de toate:

1. Sprijinirea din toate puterile și cu toate mijloacele disponibile a înființării *însoțirilor sau tovărășiilor agricole* pentru procurarea de mașini și *unelte agricole* perfecționate.

pentru procurarea de *semințe de nutreț* (trifoiu, luțernă, napi ș. a.);

pentru procurarea de *pomi nobili*, și agonisirea de *viță altoită* în scopul replantării viilor;

pentru ameliorarea soiurilor de *animale domestice* vaci, cai, oi, porci, galițe ș. a.;

pentru introducerea în masă a culturii *vermilor de mătăsă* și a *stupăritului*;

pentru promovarea *industrii agricole și a industriei textile*;

pentru încurajarea creării unei clase puternice de *meseriași, industriași și comercianți români*.

2. Prin un *credit* din an în an mai *avantajos* producției pe toate terenele economice.

*

Am spus-o de repetite-ori și o spunem și acum că băncile noastre au în această direcție un rol de frunte, un rol pe care trebuie să-l deprindă din an în an în mod mai intensiv și mai sistematic.

Antialcoolism.

În bugetul pe 1909, al ministerului ungar de culte, se prevăd:

„Pentru activitatea antialcoolistă 2000 coroane“. Adecă două mii coroane pentru combaterea boalei celei mai îndărătnice, de care suferă societatea modernă!

Ce să-i faci, dacă la noi se iau lucrurile anapoda?

Totuș, lupta antialcoolică nu poate apuca pe calea cea bună, nu poate avea efect, dacă nu o inaugurează *statul* pe o scară întinsă. Încercările particulare, sporadice, sunt laudabile, dar sub raportul rezultatului sunt absolut neputincioase. Fiecăruia ni-s'au dat ocaziuni să auzim frumoase predici împotriva beției rostite de preoți în biserică, pentruca îndată, după terminarea serviciului bisericesc, credincioșii să alerge cu droaia la jupânul de peste drum, unde abia apucă să „închine“ un ciocan de rachiu și apoi tot închină până ce ies în brânci din cărcimă.

Evident, că vorba frumoasă în biserică și instrucția în școală nu pot stârpi răul. Trebuie să se represeze mai energice.

În Suedia și Norvegia cărcimele nu pot vinde vinarsuri decât în măsură limitată. Dreptul de cărcimărit e dat unor societăți, cari prevăd în statutele lor, că nu-i iertat să aibă un venit mai mare de 5 la sută. Venitul întrecător se împarte societăților antialcoolice.

„În America, patria clasică a antialcoolismului — observă dl Goldiș, în vorbirea ce a ținut-o în parlament cu privire la punctul amintit din buget — deja la începutul veacului trecut s'au înființat societăți de cumpărare. Rusk Benjamin a pus bază, mai întâi, la o astfel de societate. După el alții. Rezultatul fu enorm. În 10 ani s'a ridicat cu 1 milion și jumătate numărul celor cumpărați, iar 8000 de cărcimari au trebuit să-și vadă de alte ocupații“.

Statele-Unite au oprit consumarea alcoolului în armată. La căile ferate aplică exclusiv oameni trezvii.

Duminea și în sărbători, la alegeri de deputați și noaptea, cărcimele sunt închise. Până și oamenii noștri, umblați prin Statele-Unite, nu pot admira deajuns „legea Americanilor“, în virtutea căreia polițiștii, dacă prind vre-un om beat pe stradă, îl înhață la arest, ba în caz de împotrivire îi mai și croesc câteva late peste spate.

După toate aceste, ne face foarte bună impresie, ne inspiră mare încredere legea votată anul acesta de corpurile legiuitoare ale României, pentru monopolul vânzării beuturilor spirituoase în comunele rurale și măsuri în contra beției. (Vezi conținutul legii în Nr. 46 al „Rev. Econ.“ c). Ce măsură poate fi mai cu efect decât următoarea:

„Oricine, fiind beat, se va gălcevi, se va deda la neorânduie de orice fel, sau va cădea în drum, va fi pedepsit cu o amendă dela 2—20 lei. În caz de recidivă, în cursul aceluiaș an, la amendă se va adăoga arestarea pe 24 oare. La a doua recidivă, la amendă se va adăoga arestarea pe 48 de oare. La a treia recidivă, în cursul aceluiaș an, se va adăoga la amendă închisoarea pe 3 zile. Deodată cu această a treia condamnare, judecătorul de ocol va inserie numele condamnatului pe o listă, zisă a bețivilor, ce se va ține la toate primăriile. Această listă se afișează în toate cărcimele comunale. *Cel înscris pe această listă nu va mai putea fi primit în nici o cărcimă*“.

Legea e admirabilă, cu unica condiție, să nu rămână numai pe hârtie, ci să se aplice cu toată rigurozitatea.

Cât de salutare ar fi astfel de dispoziții și la noi, cercând a distruge patima, care roade temelii existenței economice, fizice și morale la milioane de cetățeni.

Gavr. Todică.

Scutirea de timbru a „avizurilor“ făcute pe baza nulei legii execuționale.

În numărul 50 din a. tr. al revistei noastre am semnalat că *Judecătoria administrativă*, în opoziție cu ordinațiunea ministrului de finanțe Nr. 103,599 dela 29 Sept. 1908, care „avizurile“ făcute pe baza ș-ului 31 al legii exec. le califică de acte supuse la timbru de 20 resp. 30 fil. ca și rubricile — a enunțat că „avizurile“ („*ertesités*“, *anunțurile*) din chestiune sunt scutite de timbru.

Hotărârea aceasta principală a fost adusă de *Judecătoria administrativă* în ședința sa dela 2 Decembrie a. c. sub Nr. 16211/908.

În motivarea sentinței sale supremul nostru for în chestii de dări și competențe zice, că „avizurile“ din chestiune nu se pot considera nici ca duplicate, nici ca rubre și nici ca „acluse“, ci ca acte, pe cari judecătorii le pretind exclusiv pentru întrebuintare oficială și ca atari în sensul punctului c) al § 79 al tarifelor de timbre și competențe sunt scutite de timbre.

Se crede, că în fața acestei hotărâri a *Judec. administrative*, ministrul de finanțe va lansa către organele sale o nouă ordinațiune, prin care va dispune *stornarea din oficiu a miilor de reperturi luate pentru netimbrarea avizurilor*, lucru prin care s'ar cruța cercurilor interesate multă muncă și osteneală.

Homestead-ul.

Proiectul de lege despre fondarea și scutul vetrei familiare (homestead), precum se știe, a fost trimis spre opinie tuturor camerelor de comerț și industrie, reuniunilor economice și altor corporații chemate din țară.

Rând pe rând acestea s'au pronunțat asupra proiectului și încă aproape unanim contra, propunând respingerea lui *a limine*, ca o instituție, prin care nu se va ajunge la asigurarea vetrei familiare, ci din contra se vor înrăutăți numai referințele de credit și va crește îndatorarea micilor proprietari.

Proiectul Homestead este aspru criticat îndeosebi în memorandumul camerei de comerț și industrie din Budapesta, în care guvernul și cercurile agrare sub a căruia înrăurire stă acesta, sunt direct avertizate a nu face experimente cu instituții ca Homestead-ul, care va fi numai păgubitor intereselor țării.

Memorandumul, în care se pretinde *necondiționata respingere a proiectului*, se încheie cu următoarele cuvinte ale lui *Raiffeisen*, confirmate prin știință și experiență:

„Există un partid, care, durere, pare a deveni tot mai mare și mai puternic și care crede, că va putea regula relațiile sociale și va putea delătura relele singur numai prin legi. Ce rătăcire mare este aceasta, va dovedi viitorul. *Nu este nimic mai rău, decât a experimenta cu legile. Nici când n'ar trebui încercat așa ceva pe teren economic....* Căci altcum se vor crea organizații aparente, cari nu vor avea putere de viață, pentru că n'au drept la viață“.

Jurisdicțiune.

Decisiuni curiale.

Atacarea decisiunilor adunării generale. Paragraful 174 al L. C., ce este drept acoardă singuraticilor acționari resp. membri dela însoțiri dreptul de a ataca prin proces decisiunile adunării generale, dacă acelea sunt contrare legii sau statutelor, dar dreptul acesta îl au acționarii resp. membrii însoțirilor numai față de societate, iar nu față de membrii direcțiunii.

(Curia reg. sub Nr. 173, dela 14 Octomvrie 1908).

*

Ștergerea dreptului de pemn hipotecar. — *Taxa de storno în caz de nelicuidare a împrumutului.* Hipoteca putând servi și pentru asigurarea unei pretenziuni bănești din viitor, împrejurarea în sine, că pretenziunea pe timpul întabulării dreptului de pemn încă n'a existat, nu poate forma bază de drept pentru ștergerea dreptului hipotecar. — Dacă suma împrumutului nu se licidează în întregime și partidele au renunțat la ridicarea împrumutului, atunci taxa (proviziunea) de desdaunare stipulată pentru caz de replătire înainte de vreme a împrumutului nu se poate pretinde.

(Curia reg. sub Nr. 2255/908 VI dela 23 Octomvrie 1908).

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 31 Decemvrie 1908.

Apropierea ultimei se marchează prin cereri mari la Banca Austro Ungară, mai ales din cauză că comerțul pe piața liberă abia funcționează. Cambiile prezentate la ghișeele Băncii Austro-Ungare la 29 crt. în Viena fac 12 milioane K față de 1 milion scadente, în Budapesta 8 milioane K față de 3 milioane K scadente, și în 30 Decemvrie 17 milioane față de 3 milioane K scadente.

Din Berlin se raportează că cererile de ultimo se mișcă în margini normale. După un calcul aproximativ circulațiunea de bilete va ajunge la 250 milioane M sub dare. La sfârșitul anului 1907 erau 625 milioane M supuse la dare în circulațiune. Numărul de 6 până 10 zile peste ultimo s'a negociat în Berlin cu 5 până la 5½%. Discontul particular notează 3%.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

Filiala „Albinei“ din Lugos, a căreia înființare am anunțat-o și noi la timpul său și-a început activitatea, Luni în 28 Decemvrie a. tr. Direcțiunea „Albinei“ a fost reprezentată la actul inaugurării prin membrul său d-l *Ilie Trăilă*, directorul executiv al „Oravicianei“ din Oravița.

Ca censori pe lângă noua filială direcțiunea a numit pe d-nii: *George Albu*, mare proprietar în Nevrincia; *Iosif Barbu*, neguțator în Lugos; *Eut. Barbulescu*, directorul „Agricolei“ în Lugos; *George Crăciun*, proprietar; *Lazar Ioanoviciu*, neguțator; *Dr. Izidor Pop*, avocat și *Nicolae Proștean*, avocat, toți în Lugos.

Dorim prosperare noii filiale!

LEGISLAȚIUNE.

Lege de asigurare nouă. Precum se anunță noua lege asupra societăților de asigurare, care formează deja de mai mult timp obiect de studiu în sânul guvernului, va fi prezentată dietei la primăvară.

*

O lege asupra culturii poamelor. Un proiect de lege menit a promovă cultura și valorizarea poamelor, lucrat în ministeriul de agricultură, va fi supus în curând desbaterei unei anchete și apoi prezentat legislativei.

Conform proiectului, școalele de pomi comunale vor fi înlocuite cu *școale de pomi comitatense*, puse sub supravegherea statului.

DIN REUNIUNI.

Prelegerile populare în despărțămintele „Asociațiunii“. Cu Nr. 1168 dela 10 Decemvrie 1908 comitetul central al „Asociațiunii“ a adresat direcțiilor din despărțăminte *circularea următoare* în scopul aranjării prelegerilor populare în cursul anului 1909:

„E de prisos să mai accentuăm importanța ce-o au prelegerile populare pentru înaintarea culturală și întărirea economică a țărânimii dela sate. Cu ajutorul lor putem îndeplini una dintre cele mai importante probleme ale instituțiunii noastre culturale: răspândirea culturii la sate. Experiențele de până acum dovedesc că poporul arată cel mai mare interes față de sfaturile și îndrumările pe cari i-le dă cărturarimea cu ocazia prelegerilor. În despărțămintele, în cari comitetele cercuale s'au îngrijit să se țină prelegeri sistematice și practice, se pot constata rezultate concrete îmbucurătoare. Și atunci când țărânii se vor convinge că „domnii“ se îngrijesc din toată inima de soarta lor năcăjită, când vor vedea că domnii dela orașe vin în mijlocul lor să le arete, cu vorba și cu fapta, căile și mijloacele cari le pot înlezni traiul, îi vor primi cu dragoste frățească și se va întări și mai mult încrederea țărânimii în conducătorii săi.

Având în vedere importanța națională a acestor prelegeri, nădăjduim că toate despărțămintele noastre își vor da silința să aranjeze în toate comunele de pe teritoriul lor asemenea prelegeri populare.

Comitetul central, în ședința sa ținută la 20 Iulie 1908, pentru a înlezni ținerea prelegerilor populare mai ales în despărțămintele lipsite de mijloace materiale a votat, spre acest scop, pe anul 1909 *suma de 2000 coroane* care se va distribui, în părți egale de câte 100 coroane, între *20 de despărțăminte* ale „Asociațiunii“.

Pentru orientarea On. direcțiuni ale despărțămintelor, ne permitem a înșira principiile călăuzitoare la aranjarea prelegerilor populare și condițiunile ce trebuie să le îndeplinească despărțămintele pentru a putea fi împărțite de ajutorul de 100 coroane cel dă comitetul central:

1. Comitetele cercuale să stabilească de mai înainte comunele, în cari se vor ține prelegeri populare, având mai ales în vedere acele comune, unde până acum nu s'au ținut nici prelegeri populare și nici adunări cercuale și prin urmare „Asociațiunea“ e mai puțin cunoscută. Se va mai avea în vedere situația scăpătată a comunelor și neapărata trebuință de a se face ceva pentru povățuirea locuitorilor spre a înainta în cele economice.

2. Comitetele cercuale vor face apel la întreagă cărturarimea de pe teritoriul despărțământului să țină prelegeri și să aranjeze șezători la sate, în Dumineci și sărbători. Dacă pe teritoriul despărțământului se găsesc specialiști în ale economiei, de exemplu preoți și învățători, cari în timpul din urmă s'au calificat în pomărit, vierit, stupărit etc., precum și medici, advocați, funcționari de bancă ș. a. m. d., trebuie invitați să se angajeze să țină prelegeri în diferite comune, tratând subiecte din specialitatea lor.

3. E de dorit ca prelegerile populare să fie de mai înainte pregătite, dar să se țină *liber* — nu cete — și cu demonstrațiuni *practice*. Tot ce se poate arată și experimenta, să se arete și experimenteze, așa de exemplu:

- Referitor la cultura pământului, se vor arăta diferitele soiuri de mașini și recvizite agricole și, unde se poate, se vor pune și în lucrare, ca cei prezenți să se poată convinge de avantajele lor;
- Tot așa se va proceda la prelegerile despre pomărit, arătând cum se face în practică sămănatul pomilor, strămutarea, altoirea și formarea coroanei lor, etc.;
- La cultura viei, se vor arăta de ex. cum se face rigolarea pământului, altoirea viței, etc.;

d) La cultura legumelor, se vor arăta diferitele soiuri de semințe mai alese și specii din legumele cele mai frumoase și mai rentabile, etc.;

e) La stupărit, se vor arăta spre ex. coșnițele sistematice, diferitele soiuri de recvizite și mașini practice, și așa mai departe se va proceda și la alte ramuri ale agriculturii.

Despărțămintele cari au schiopticoane le vor întrebuința la prelegerile populare, fiindcă s'au dovedit a fi foarte potrivite pentru a deșteptă interesul țărânimii față de prelegeri.

Cele mai bune dintre prelegeri se vor înainta comitetului central, care le va censura prin organele sale și eventual le va publica în foaia „Asociațiunii“ sau în „Biblioteca populară a Asociațiunii“.

4. Cu ocazia prelegerilor populare se vor înființa *agenturi și biblioteci populare*, spre care scop despărțămintele noastre primesc *gratuit* toate publicațiunile populare de cari dispune „Asociațiunea“.

5. Toate prelegerile se vor ține sub conducerea unui delegat al comitetelor cercuale. Spre acest scop membrii comitetelor cercuale vor avea să-și împartă conducerea și prezidenția prelegerilor, ca toți să lucreze deopotrivă la reușita acestora. Se va face propagandă ca la prelegeri să ia parte și poporul din comunele învecinate.

6. Comitetele cercuale vor avea să alcătuiască, în luna Ianuarie 1909, lista prelegerilor, pe cari au de gând să le țină în cursul anului, indicând atât comunele cât și numele conferențiarilor, precum și numele membrilor din comitet cari le vor prezida.

Listele aceste se vor înainta comitetului central cel mult până la *1 Februarie 1909* arătând, dacă doare să fie împărțite *de ajutorul de 100 cor.*

Acele dintre despărțăminte cari nu vor înainta lista prelegerilor populare până la termenul indicat mai sus, *nu vor putea fi împărțite de ajutorul de 100 cor.*

O prelegere economică nu se va putea remunera cu mai mult de 10 cor. din partea despărțământelor. Așa încât despărțămintele cari primesc ajutorul de 100 cor. vor avea să țină *cel puțin* 10 prelegeri economice.

Deodată cu înaintarea acestor liste comitetului central, se va arăta și câte *agenturi și biblioteci populare* vor să înființeze, cerând numărul corăspunzător de exemplare din publicațiunile populare ale „Asociațiunii“.

Totodată atragem atențiunea On. direcțiuni asupra *Tovărășiiilor sâtești*, invitându-le să stăruiască să se înființeze cât mai multe în comunele de pe teritoriul despărțământelor. Ceice vor izbuti să înființeze *tovărășii de credit, de producțiune, de valorizare* etc. să fie împărțșiți de *premiu*, ca încurajare. Deasemenea se vor da *premiu* și cărturarilor, cari vor înființa *pepinierie de viță americană, grădini de pomi, gospodării model* etc.

În părțile, unde e teren prielnic pentru negoț, despărțămintele se vor îngrijii să angajeze un specialist — eventual mai mulți, — ca să țină cursuri de negoț pentru țărani, în cari să li-se spună: 1. Folosul negoțului la sate; 2. Intocmirea unei prăvălii; 3. Marfa cu care trebuie să înceapă negoțul, de unde se poate procura această marfă; 4. Părți mai de căpetenie din legea comercială; 5. Pregătirea hărtilor trebuincioase pentru cererea dreptului de a dreschide prăvălie; 6. Îndrumări pentru purtarea socotelilor; 7. Despre însoțirile de consum etc.

Comunicând onoratorilor direcțiuni acest program

de acțiune, le atragem atențiunea să iee cu ajutorul comitetelor ceruiale dispozițiuni, ca să câștige ajutoare materiale și din alte părți (averea proprie, venitul petrecerilor, donațiuni dela bănci etc.) ca să se poată ținea cât mai multe prelegeri economice la sate*.

Recomandăm băncilor noastre sprijinirea frumoasei acțiuni pornite de „Asociațiune”, acțiune care, cu începutul anului 1909, intră în anul al treilea și care, sprijinită cum se cuvine, promite a provoca o premenire a stării actuale a poporului nostru.

Adunarea generală pentru anul 1907 a „Reuniunii române de agricultură” din comitatul Sibiiului s'a ținut în 27 Decembrie n. 1908 în comuna Cornățel.

Reuniunea a fost reprezentată la adunare prin membrii comitetului, d-nii *Romul Simu, Victor Tordășianu și Aurel Cosciuc*, însoțiți de d-l *Augustin Bena*, profesor de muzică și dirigent al corului „Reuniunii române de muzică din Sibiiu”.

La granița dinspre Sibiiu a hotarului comunei Cornățel membrii comitetului au fost întâmpinați de un admirabil banderiu de tineri călăreți, în frunte cu d-l învățator *Popa*, care a bineventat pe trimișii reuniunii. A răspuns d-l *Simu*.

De aici până la locuința d-lui preot local *Simplăcean* banderiuul a însoțit pe cei sosiți între frumoase doine românești.

Membrii comitetului reuniunii au participat apoi la serviciul divin și, după o gustare în casa ospitalieră a d-lui preot, au început agendele dela ordinea zilei.

La 12 $\frac{1}{2}$ d-l *Simu* a deschis adunarea număroasă de țărani și cărturari, din localitate și împrejurime, prin o vorbire la înțelesul poporului, în care a atins toate chestiile mai însemnate din sfera culturală și economică, îndemnând pe cei prezenți să se organizeze cât mai bine pe aceste terene, conform împrejurărilor grele în cari trăim. I-a îndemnat indeosebi să sprijinească biserica și școala, să stăruie pentru înființarea cursurilor de analfabeți și a bibliotecelor populare. Mai departe să imbrățișeze economia rațională, care singură e astăzi baza progresului pe terenul material.

Îndeamnă la grupare în jurul căpeteniilor comunei și la dragoste și frățietate a întregii populațiuni.

D-l *Tordășianu*, secretarul reuniunii face o amănunțită și instructivă dare de samă a activității comitetului în 1907, precedată de o ochire generală asupra activității și rezultatelor acestei activități, pe timp de 20 ani dela înființarea reuniunii și până în prezent.

Se alege apoi o comisie de 3 pentru revizuirea socotelilor pe 1907 și a bugetului pe 1909 în persoanele d-lor *Dr. Ioan Fruma*, avocat, *Aureliu Milea*, notar și *Demian*, preot.

A urmat prelegerea d-lui membru al comitetului *Aurel Cosciuc* despre *cultura pomilor*, iar după aceasta discursul d-lui secretar *Tordășianu* despre *însemnătatea însoțirilor de credit sâtești sistem Raiffeisen*.

Atât cuvântul de deschidere cât și darea de samă asupra activității comitetului, de asemenea cele 2 prelegeri, au fost ascultate cu interes de publicul azistent. Rezultatele reale ale acestei adunări avem speranța că vor fi, între altele, înființarea unei școli de pomi și a unei însoțiri de credit sâtești sistem *Raiffeisen*.

Comisia aleasă a propus și adunarea a primit atât socotelile cât și bugetul în forma cum ele au

fost prezentate, votând absolutoriu și mulțămită comitetului.

S'au exprimat condolențe pentru membrii re-
poșați.

S'a votat mulțămită institutului de credit și economii „*Albina*”, comisiunei economice comitateneze, cum și tuturor acelorora, cari au promovat în orice mod interesele reuniunii

A încuviințat hotărârea comitetului prin care a proclamat pe cassarul reuniunii, d-l *Petru Ciora*, membru onorar al ei, pe baza serviciilor desinteresate în calitate de cassar în tot timpul dela înființarea acestei reuniuni până în prezent.

Autenticarea sumarului adunării s'a încredințat membrilor din Sibiiu, prezenți la această adunare.

A urmat și o prelegere cu schiopticionul *despre viața lui Iisus*, predată de d-l profesor *Aug. Bena*.

Pe urmă, la 5 $\frac{1}{2}$ oare d. a. a urmat o cină comună la care s'au rostit toast instructive și s'au discutat asupra multor chestiuni de însemnătate pentru interesele poporului din Cornățel.

Putem constată că adunarea a isbutit pe deplin.

CRONICA.

Rugare. Adresăm tuturor abonenților și sprijinitorilor de până acum ai *Revistei noastre* rugarea să binevoiască a-și înor abonamentul pe 1909, iar cetitorilor, cari n'ar fi încă abonenți, să între în șirul abonenților.

On. noastre institute de bani, cari ne vor trimite bilanțuri spre publicare, le rugăm să binevoiască a ne indica *express*, dacă doresc ca bilanțul și contul profit și pierdere să fie publicate și în textul maghiar, sau numai în cel românesc, pentru a ne putea conformă dorinței lor întocmai.

Manuscrisele bilanțurilor și a altor publicații menite a apărea ca inserțiuni rugăm a le expedia după posibilitate așa, ca să ajungă în posesiunea noastră cu puțin cu o zi înainte de ziua expediției regulate a *Revistei noastre*, care este *Sâmbăta. Administrația.*

Numire de cassar la filiala „Albinei” din Brașov. În ședința sa dela 29 I. tr. direcțiunea „Albinei” a numit cassar la filiala institutului din Brașov pe domnul *Anastase Boiu*, dela Centrală.

Băncile noastre în fața analfabetismului. Precum aflăm cu plăcere institutul nostru „*Coroana*” din Bistrița încă publică concurs pentru 10 premii à K 20, total K 200, pentru instruirea în citire și scriere a analfabeților adulți din ținutul Bistriței și Lechinței.

Termenul de concurs este 15 Ianuarie a. c. și instrucția va avea să țină până la finele lui Aprilie a. c. Direcțiunea „*Coroanei*” pune la dispoziția participanților la aceste cursuri și cărțile și materialul de scris necesar.

DIN REGISTRUL FIRMELOR.

„*Albina*” în Sibiiu. Inregistrat dreptul de firmare al șefului de filială *Dom. Rațiu* și al cassarului *Eugen Vancu* pentru Filiala din Lugoș.

„*Racoțana*” în Șeica-mare. Inregistrat dreptul de firmare al membrilor din direcțiune *Dr. Dion. Roman* și *Dr. Alex. Morariu*.

Firme insolvente:

Kovács Dezső, comerciant în Cluj.

Firme falite:

Societatea belgo-ungură de mine în lichidațiune și soc. pentru exploatarea de aramă „Hungaria” din Deva, tribunalul în Deva, insinuarea pretenziunilor până la 15 Februarie, lichidarea în 27 Februarie, alegerea comitetului 1 Martie 1909.

Posta Redacțiunii.

On. „Transilvania” soc. de asigurare, Loco. Am luat act de cuprinsul scrisorii D-v. Inserțiunea s'ar fi suprimat cu începere de la numărul prezent chiar și fără intervenția D-v. Revista noastră nu este din categoria aceloră, a căroră tăcere se poate cumpără cu inserțiuni și pașaluri.

Sumar.

La Anul-Nou. — La sate! — Băncile ca promovătoare ale producției noastre generale economice — Antialcoholism. — Scutirea de timbru a „avizurilor” făcute pe baza novelei legii execuționale. — Homestead-ul. — Jurisdicțiune: Decizii curiale. — Revista financiară: Situațiunea. — Societăți financiare și comerciale: Filiala „Albinei” din Lugos. — Legislațiune: Lege de asigurare nouă, O lege asupra culturai poamelor — Din reuniuni: Prelegerile populare în despărțăminte „Asociațiunii”, Adunarea generală pentru anul 1907 a „Reuniunii române de agricultură” din comitatul Sibiiului. — Cronică: Rugare, Numire de cassar la filiala „Albinei” din Brașov, Băncile noastre în fața analfabetismului. — Din registrul firmelor: „Albina”, „Racoțana”. — Firme insolvente, Firme falite. — Poșta redacțiunii.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 30 Decembrie 1908.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, ... scut. de dare	109.70	110.25
4	” ” Cor. . . . . ” ” ”	91.25	91.50
3 1/2	” ” ” ” ” ” ”	80.95	81.50
3—	Impr. cu premii à 100 fl. . . . . ” ” ”	189—	188—
4	” p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	145—	146—
3	Impr. p. regul. Porților de fier ” ” ”	76.10	75.50
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone ” ” ”	99—	99—
4	” rurale ungare . . . . . ” ” ”	93.80	93.50
4	” ” croato-slav. . . . . ” ” ”	94.50	94.50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor., Mai-Nov., sc de dare	94.40	94.50
4	” ” ” ” Ian.-Iulie ” ” ”	94.40	94.50
4-2	” ” în hârtie, Febr.-Aug. ” ” ”	97.35	97.50
4-2	” ” argint April-Oct. ” ” ”	97.40	97.50
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	155.40	156—
4	” ” 1860 à fl. 100—	212.25	214—
—	” ” 1864 à fl. 100—	270—	270—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	114.85	115—
4	” ” Cor. ” ” ” ” ” ” ”	94.55	95—
3 1/2	” ” de invest. ” ” ” ” ” ” ”	84.80	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	90.75	90.75
5	” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	101.50	—
6	” bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	121.40	—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	95—	95—
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Inst. de Cred. fonc. austr.	95—	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	98.70	98.70
4	” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	100—	100—
4 1/2	Banca comerc. ung. Pesta în fl.	99.75	100—
4	” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	93—	93—
4 1/2	Obl. com. „banca” ung. Pesta cu 10% premie	103.25	104.30
4	” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	92.75	93.25
4	Scris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	92.75	93—
4	Obl. com. ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	—	102—
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	92—	92.40
4 1/2	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	99.25	99.25
4	Banca ipotecară ungară în cor.	92.50	92.50
—	Obl. cu premii Banca ” ung. hip. à K 100	—	98—
5	„Albina”, Sibiiu	—	101—
4 1/2	” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	—	99—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiiu, ...	98—	99.25
4	” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	91.50	92.75
4 1/2	” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	101—	101—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu, ...	99—	99—
4	” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	93—	93—
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	272—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	268.50	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	244—	244—
2	” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	96—	103—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	258—	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	21.80	21.50
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	477—	471—
—	Buda, comuna à fl. 40—	225—	224—
—	Pálffy, à fl. 40—	205—	21—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	54—	56—
—	” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	28.65	28—
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	491—	492—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	8.50
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4—	—	12—
F. Valute.			
	Galbini imper. pr. bucată	11.37	11.43
	20 franci aur	19.13	19.13
	20 marce aur	23.53	23.53
	Sovereigns pr bucată	24.02	—
	Ruble hârtie per bucată	2.52	2.53
	100 Marce hârtie	117.33	117.40
	100 franci hârtie	—	95.75
	100 lire hârtie	95.30	95.45
	100 lei hârtie	—	94.15

Societatea de asigurare „Dunărea”.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33,928,000

Centrala în Viena:

◆◆ Agenturi generale în Sibiiu și Brașov ◆◆

la

„Albina” inst. de credit și de economii.

„Dunărea” se ocupă cu:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină, contra infracției (furt prin spargere), asigurări de sticle la galantare, de transport, precum și cu asigurări asupra vieții și de rente, sub cele mai culante premii și condițiuni. Asemenea se fac asigurări pentru cazuri de accidente prin societatea de asigurare pe acții „Danubius” fondată sub egida societății „Dunărea”.